

Motion till riksdagen 2012/13:So491

av Finn Bengtsson och Anne Marie Brodén (M)

Huvudmannaskap för universitetssjukhusen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av möjligheterna att ändra huvudmannaskapet för universitetssjukhusen.

Motivering

Tidigare har universitetssjukhusen styrts huvudsakligen av sjukvårdshuvudmännen, det vill säga landstingen. Alliansregeringen har sedan den tillträtt infört bättre möjligheter för universiteten att påverka och ha inflytande över beslut som rör universitetssjukhusen. Detta är utmärkt.

Men klinisk forskning i allmänhet och läkemedelsstudier i synnerhet fortsätter att gå kräftgång i vårt land. I detta är starka och forskningsfokuserade universitetssjukhus naven för att verksamheten ska vända i en positiv riktning. Alliansregeringens andra mycket stora forskningssatsning i årets statsbudget är naturligtvis ett väldigt viktigt ekonomiskt inslag för att vända den vikande trenden av patientnära forskning i Sverige. Men allt är inte en fråga om pengar för att Sverige ska återta en internationell tätposition i klinisk forskning.

Även om ansvarfördelningen mellan landsting och stat för att leda universitetssjukhusen har förskjutits till det bättre under alliansregeringens tid är fortsatt rutinklinisk verksamhet överprioriterad vid universitetssjukhusen på bekostnad av den kliniska forskningen. Ätminstone om det övergripande målet är att Sverige ska inta en internationell tätposition.

Ett exempel på att rutinsjukvård fortfarande prioriteras framför det statliga ansvaret av medicinsk utbildning och klinisk forskning vid svenska universitetssjukhus är det avtal om läkarutbildning och forskning m.m. (det så kallade ALF-avtalet) som reglerar statens ersättning till sjukvårdshuvudmannen på

Fel! Okänt namn på

universitetssjukhusen för de merkostnader som läkarutbildningen medför och i vilket även klinisk forskning ingår. I kortare ordalag benämns ibland ALF-avtalets omfattande resurser som ”intrångsmedel”, det vill säga att medicinsk utbildning och klinisk forskning ses som ett intrång i den rutinkliniska sjukvården som bedrivs vid ett universitetssjukhus och inte tvärtom!

Ett annat och kanske än mer skrämmande exempel på att sjukvård prioriteras framför forskning, är att långt ifrån alla som bevisligen på goda forskningsmeriter erövrat rätten till ALF-medelstildelning har möjlighet att ens utnyttja dessa resurser fullt ut. Detta på grund av att sjukvården som bedrivs vid universitetssjukhusen är så överbelastad med rutinverksamhet att det inte ens finns möjligheter till ”intrång” av klinisk forskning trots att intrångsmedel tilldelats, vilka under dessa omständigheter ”brinner inne” och inte utnyttjas alls.

För att råda bot på det tillstånd av prioritering av rutinsjukvård på bekostnad av den kliniska forskningens utveckling vid svenska universitetssjukhus föreslår vi att man bör göra en översyn av möjligheterna att ändra huvudmannskapet för universitetssjukhusen från delat ansvar med övervikt för landstingsstyrning till att övergå till att vara ett huvudansvar för staten istället, och att regeringen ges detta tillkänna.

Stockholm den 27 september 2012

Finn Bengtsson (M)

Anne Marie Brodén (M)